

Konkordato Mühletinin Uzatılması

Rukiye DURAN¹

Öz

Son değişikliklerle birlikte *konkordato* kurumunda *geçici mühlet* ve *kesin mühlet* ayrımı yapılmıştır. Geçici mühlet verilmesi, konkordato prosedürünün zorunlu aşamasını oluşturmaktadır. Geçici mühlet kararı verilmeden, kesin mühlet kararı verilemez. Geçici mühlet süresi üç aydır. Bu süre konkordato komiseri veya borçlunun talebi üzerine mahkeme tarafından iki ay uzatılabilir. Kesin mühlet süresi ise bir yıldır. Bu süre *konkordato komiserinin* veya borçlunun talebi üzerine mahkeme tarafından altı ay uzatılabilir.

Anahtar Kelimeler: Konkordato, İyileşme, Konkordato Mühleti, Konkordato Komiseri.

The Extension of Concordatum Respite

Abstract

With the last amendment, temporary respite and definitive respite are severalized at concordatum. Temporary respite is compulsory instance of concordatum. Without to reach verdict temporary respite, definitive respite isn't adjudicated. Time of temporary respite is three months. This period is extended two months upon trustee in composition or clamor of debtor by court. Time of definitive respite is a year. This term is extended six months upon trustee in composition or clamor of debtor by court.

Key Words: Concordatum, recovery, respite of concordatum, trustee in composition

1. Giriş

Konkordato ilk İcra İflas Kanunumuzdan itibaren Türk Hukukunda var olan bir kurumdur. Ancak 4949 sayılı Kanunla fiilen uygulanamaz hale gelmiştir. Uygulamada borçlular, mali durumlarını iyileştirebilmek için iflasın ertelenmesi kurumundan yararlanmış, konkordato ise uygulanmayan, arka planda kalmış bir hukuki imkan haline gelmiştir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:1). 15 Temmuz 2016 tarihinde kabul edilen 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla iflasın ertelenmesi kurumu revize edilmiş, 669 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu kuruma başvuru imkanı durdurulmuştur. 28 Şubat 2018 tarihinde kabul edilen 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (2018) ile iflasın ertelenmesi kurumu kaldırılmış, konkordato kurumunda önemli değişiklikler yapılmıştır. Genel gerekçede, iflasın ertelenmesi kurumunun ihdas amacını gerçekleştirmediği ve konkordato kurumunun daha etkin ve aktif bir şekilde kullanılmasının ticari ve sosyal

¹ Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, r.duran@windowslive.com

hayat bakımından bir ihtiyaç olduğu belirtilmiştir.7101 sayılı Kanunda konkordato, borçlarını vadesi geldiği halde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlunun, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflastan kurtulmak için başvurabileceği bir kurum olarak tanımlanmıştır. Herhangi bir borçlu konkordato talebinde bulunabileceği gibi, iflas talebinde bulunabilecek alacaklılar da konkordato talebinde bulunabilirler. Konkordato talebi, kanunda zikredilen belgelerle birlikte asliye ticaret mahkemesine yapılır. Yapılan bu başvuru ile mahkeme geçici mühlet kararı verilip verilmeyeceğini değerlendirecektir. 7101 sayılı kanunla geçici mühlet ve kesin mühlet kararı ayrımı getirilmiştir. Mühlet kararı vermekle görevli mahkeme asliye ticaret mahkemesi olarak düzenlenmiş, mühlet prosedüründe İcra Mahkemesi görevli olmaktan çıkartılmıştır. Geçici mühlet kararı ve kesin mühlet kararı ayrı maddelerde düzenlenmiş, geçici mühlet kararının kesin mühlet kararı ile aynı sonuçları doğuracağı belirtilmiştir (Sarısozen, 2019:66-190; Altay ve Eskikocak, 2018:101-130; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:69-104). Konkordato mühletinin sonuçları İcra İflas Kanunu'nun 294, 295,296 ve 297'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Konkordato mühletinin sonuçları Kanun'da belirtilen süre ile sınırlı olarak devam edecektir. Konkordato mühletinin sonuçlarının devamı, konkordatonun başarıya ulaşması için bir gerekliliktir. Diğer taraftan, mühlet süresince alacaklılar bazı haklarını kullanamamaktadır. Konkordato mühletinin uzatılması hem alacaklılar hem de borçlu bakımından önem arz edecektir. Aşağıda konkordato mühletinin uzatılması talebi, hangi şartların varlığı halinde uzatma kararı verilebileceği ve uzatma talebinin zamanında verilememesi halinde doğabilecek sorunlar üzerinde durulacaktır.

2. Mühlet Kararı Verilmesi

2.1. Genel Bilgi

Konkordato, borçluları haciz veya iflas yoluyla takibe maruz kalmaktan koruyarak, ekonomik varlıklarının devamını temin etmenin yanı sıra, alacaklıların borçlunun iflası halinde elde edebileceklerinden daha fazla oranda tatmin edilmeleri ve alacaklılar arasında bir eşitliğin sağlanması amacıyla kabul edilmiş bir cebri icra alternatifidir (Postacıoğlu, 1965:12; Yılmaz, 2016:1256; Pekcanitez vd., 2018:441; Arslan vd., 2018:539; Yıldırım ve Yıldırım Deren, 2016:517; Atalı ve Ermenek, 2018:330). Hukuki niteliği tartışmalı olmakla birlikte, (Ulukapı, 1998:54; Tanrıver, 1993:6-7; Gürdoğan, 1966:155; Umar, 1973:21-27) Türk hukukunda hakim olan görüş, konkordatonun klasik cebri icra usulleri yerine ikame edilen, iflasa yaklaşan; ancak ona nazaran hafifletilmiş bir kollektif cebri icra kurumu olduğudur

(Gürdoğan, 1966:156; Postacıoğlu, 1965:13; Ulukapı, 1998:68-76; Tanrıver, 1993:7; Tanrıver ve Deynekli, 1996:33; Kale, 2017:2). Konkordato borçlunun, alacaklının ve kamunun menfaatlerine hizmet etmektedir (Tanrıver, 1993:5; Altay ve Eskiocak, 2018:4). Bir yandan borçlunun iflas etmesini önlemekte ve istihdamı sağlamakta, diğer yandan ise alacaklıları daha fazla oranda ve eşit olarak tatmin etmektedir (Atalı ve Ermenek, 2018:330). Konkordato süreci, borçlunun veya borçlunun iflas talep edebilecek alacaklısının konkordato talebiyle başlamaktadır. Konkordato sürecinin ilk aşaması ise borçluya geçici mühlet verilmesidir.

“Mühlet”, konkordato prosedüründe borçluya verilen, konkordatonun tasdik edilmesi için gerekli olan hazırlıkların yapılması amacını taşıyan süredir (Kale, 2017:13). 7101 sayılı Kanun’la değişiklik yapılmadan önce, 4949 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nda geçici mühlet süresi beş ay olarak düzenlenmiştir. Ancak bu durum Türk doktrininde belirlenen sürede konkordatonun gerçekleşmesinin imkansız olması nedeniyle eleştirilmiştir (Tanrıver, 2010:259). Konkordato mühletinin azami beş ay ile sınırlı olması, doktrinde konkordato kurumunun ölü bir kurum olarak nitelendirilmesine neden olmuştur (Tanrıver, 2010:259; Sarısözen, 2019:40-41). 7101 sayılı Kanunla, konkordato mühleti iki temel aşamaya ayrılmış ve uzatmalar dahil olmak üzere toplamda yirmi üç aylık mühlet süreleri düzenlenmiştir.

Konkordato talebinde bulunulması üzerine asliye ticaret mahkemesi, Kanun’da belirtilen şartların varlığı halinde borçluya geçici mühlet verilmesine; geçici mühlet içinde konkordatonun başarıya ulaşma ihtimalinin bulunduğu tespit edilmesi üzerine ise borçluya kesin mühlet verilmesine karar verecektir. Mühlet kararı verilmesi, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 382’nci maddesinin 2’nci fıkrası uyarınca bir çekişmesiz yargı işidir. 382’nci maddenin kabul edildiği tarihte, İcra ve İflas Kanunu’nda tek bir konkordato mühleti aşaması bulunmakla birlikte, 7101 sayılı Kanun’la getirilmiş olan değişiklik bu sonucu değiştirmemiştir (Özekes, 2018:68). Geçici mühlet ve kesin mühlet kararı verilmesi bir çekişmesiz yargı işidir.

Konkordato mühleti kararı verilmesi, alacaklıların haklarına sınırlamalar getirmektedir.² Bu sınırlamalarla, borçlu alacaklıların baskısı altında olmadan konkordato

² Konkordato mühleti içinde, takip yasağı söz konusu olup, konkordato mühletinin verilmesiyle birlikte borçluya karşı 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz. Takip yasağının istisnası ise, İcra ve İflas Kanunu’nun 206’nci maddesinin birinci sırasındaki imtiyazlı alacaklardır. Rehinli alacaklılar da takip yasağına tabi olmamakla birlikte, bu alacaklar için muhafaza tedbirleri alınmaz veya rehinli malın satışı gerçekleştirilemez. Konkordato projesinde aksi kararlaştırılmamış ise, rehinli alacaklar dışındaki alacaklar için faiz işlemez. Takas hakkının kullanılması belirli şartlara tabidir ve bu şartlar İcra ve İflas Kanunu’nun 200 ve 201’inci maddelerinde düzenlenmiştir. Müstakbel alacakların devrine kısıtlamalar getirilmiş, konusu para olmayan alacakların para alacağına çevrilmesi ve komisyere bildirilmesi gerektiği kabul edilmiştir. Mühlet boyunca, ihtiyatı tedbir ve ihtiyatı haciz kararları uygulanmaz ve bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez. Hacizli mallar hakkında niteliğine uygun düştüğü ölçüde İcra ve İflas Kanunu’nun 186’nci madde hükmü uygulanır (Akil, 2019:3).

projesini gerçekleştirme ve faaliyetlerine devam edebilme imkanına sahip olmaktadır (Sarisözen, 2019:166; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:63; Kuru, 2013:1460).

Konkordato mühleti verilmesi, borçlunun tasarruf yetkisini kaldırmamakta³; kural olarak borçlunun tasarruf yetkisi konkordato mühleti içinde devam etmektedir (Uyar, 2018:8; Muşul, 2017:850). Borçlu konkordato mühleti içinde konkordato komiserinin nezareti altında faaliyetlerine devam edecek, mali durumunu iyileştirme ve alacaklılarıyla uzlaşmaya çalışacaktır.

2.2. Geçici Mühlet Kararı Verilmesi

İcra ve İflas Kanunu'nun 287'nci maddesinde geçici mühlet aşaması düzenlenmektedir. 287'nci maddeye göre, konkordato talebine eklenmesi zorunlu olan belgelerin mahkemeye eksiksiz olarak ibraz edilmesi halinde borçluya derhal geçici mühlet verilecektir. Asliye ticaret mahkemesi, şekli bir inceleme yaparak mahkemeye ibrazı zorunlu olan belgelerin eksiksiz olarak sunulduğunu tespit edecek ve başkaca bir inceleme yapmadan borçlu hakkında geçici mühlet verilmesine karar verecektir (Pekcanitez vd.,449, Sarisözen, 2019:123). 286'ncı maddenin gerekçesinde derhal geçici mühlet verilmesinin sebebinin, ödeme gücü içindeki borçluya süratle geçici hukuki koruma sağlanması olduğu belirtilmiştir. Geçici mühlet verilebilmesi için mahkemeye ibrazı zorunlu olan belgeler, 286'ncı maddede detaylı olarak düzenlenmiştir. Bu belgeleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Konkordato ön projesi
- Malvarlığı durumunu gösterir belgeler
- Alacaklıları ve alacak durumunu gösteren belgeler
- Konkordato başarısını gösteren tablo
- Makul güvence veren denetim raporu

Konkordato talebinde bulunan borçlunun belgeleri eksik olarak sunmasının sonucu Kanun'da düzenlenmemiştir. Buna karşılık konkordato talebinin alacaklı tarafından yapılması durumunda, belgelerin eksik sunulmasının sonuçları 287'nci maddede hüküm altına alınmıştır. Konkordato talebinde bulunan alacaklının, borçlu hakkında tam bir bilgi sahibi olması mümkün değildir. Bu durumu dikkate alan kanun koyucu, alacaklı tarafından yapılan

³ Konkordato talep eden borçlu, faaliyetlerini konkordato komiserinin nezareti altında devam edebilir. Mahkeme borçlunun bazı işlemleri geçerli olarak yapabilmesini konkordato komiserinin iznine tabi tutabilir. Mahkeme borçlunun yerine komiserin işletmenin faaliyetini devam ettirmesine karar verebilir.297'nci maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen işlemler ancak mahkemenin izni ile yapılabilir (Coşkun, 2018:112-117).

konkordato başvurusunda mahkemeye sunulması zorunlu olan belgelerin eksik sunulması halinde, borçluya mahkeme tarafından makul bir süre verileceğini kabul etmiştir. Borçlunun mahkeme tarafından verilen süre içerisinde, gerekli olan belgeleri mahkemeye sunmaması halinde alacaklının konkordato talebi reddedilecektir. Doktrinde hakim görüş, (Öztek vd., 2018:22) konkordato talebinin borçlu tarafından yapıldığı ve belgelerin eksik sunulduğu durumlarda, alacaklılar bakımından kabul edilen sonucun kıyasen borçlu hakkında da uygulanması gerektiği yönündedir. Mahkemenin konkordato talebiyle birlikte sunulan belgelerin usulüne uygun ve eksiksiz olarak sunulduğunun tespiti için bilirkişi incelemesi yaptırabilmesinin mümkün olup olmadığı hakkında doktrinde bir görüş birliği bulunmamaktadır. Savunulan bir görüşe göre, (Eroğlu, 2019:49) belgelerin usulüne uygun olarak hazırlanmasının tespiti teknik bir bilgiyi gerektirdiği için, hakim hukuki bilgisiyle bu tespiti yapamaz. Bu nedenle konkordato talebi üzerine belgelerin incelenmesi için bilirkişi görevlendirilmelidir. Bizim de katıldığımız diğer görüşe göre (Özkes, 2018:73) ise, borçluya süratle geçici hukuki koruma sağlanması gerektiğine göre, bilirkişi incelemesi yaptırılarak zaman kaybedilmesi Kanun'un amacına aykırıdır.

Konkordato mühleti verilebilmesi için duruşma yapılıp yapılmayacağı konusunda, Kanun'da bir düzenleme yapılmamıştır. Doktrinde (Özkes, 2018:69) konkordato talebinin alacaklı tarafından yapılması halinde, borçluya dinlenilme hakkının tanınması gerektiği, bu nedenle duruşma açılmasının uygun olduğu belirtilmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:22).

Mahkemeye ibrazı zorunlu olan belgelerin eksiksiz ve usulüne uygun olduğunun tespiti halinde 287'nci maddenin 4'üncü fıkrasına göre borçluya üç aylık geçici mühlet verilir. Geçici mühlet kararı etkilerini derhal doğuran bir karardır. Mühlet kararının etkilerini doğurabilmesi için mühlet kararının ilan edilmesine gerek bulunmamaktadır (Öztek vd., 2018:208). Geçici mühlet kararında borçluya verilen üç aylık süre de, geçici mühlet kararının verilmesiyle işlemeye başlar (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:30). Geçici mühlet kararı verilmesiyle birlikte, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının yakından incelenmesi amacıyla, geçici konkordato komiseri görevlendirilir. Konkordato komiserinin görevlendirilmeyeceği istisnai bir hal öngörülmemiştir. Mühlet kararı verilirken, konkordato komiserinin atanması zorunludur (Öztek vd., 2018:155). Geçici konkordato komiserinin konkordato prosedürü içinde bir çok önemli görevi ve yetkisi bulunmaktadır

(Altay ve Eskiocak, 2018:18).⁴ Konkordato komiseri, konkordato mühletinin uzatılması için de önemli bir fonksiyona sahiptir.

Geçici mühlet kararı, kesin mühlet kararının sonuçlarını doğurmaktadır. Kanun tarafından her iki kurumun sonuçlarının aynı olduğu kabul edilmiş olmakla birlikte, geçici mühlet ve kesin mühlet arasında birtakım farklılıklar bulunmaktadır. Kesin mühlet ve geçici mühlet amaçları bakımından birbirinden ayrılmaktadır. Geçici mühlet borçlunun geçici konkordato komiseri nezaretinde faaliyetlerine devam etmesi ve konkordatonun başarı ihtimalinin ortaya konulması amacına hizmet etmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:30). Kesin mühlet aşamasında ise borçlu, konkordato ön projesindeki bütün tedbirleri alarak mali durumunu iyileştirmeye ve alacaklılarıyla uzlaşmaya çalışacaktır (Özkes, 2018:81). Geçici mühlet ve kesin mühlet süreleri birbirinden farklı olup, kesin mühlet aşamasında bulunan alacaklılar kurulu⁵ ve kesin mühlet kararından sonra yapılacak alacaklılar toplantısı geçici mühlet aşamasında bulunmamaktadır.

2.3. Kesin Mühlet Kararı Verilmesi

İcra ve İflas Kanunu'nun 289'uncu maddesine göre, kesin mühlet hakkındaki karar geçici mühlet içinde verilecektir. Kesin mühlet kararını mahkemenin re'sen mi vereceği yoksa geçici mühlet kararında olduğu gibi bir talep mi aranacağı hakkında Kanun'da açıklık bulunmamaktadır. Doktrinde (Öztek vd., 2018:137; Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:43; Sarısözen, 2019:137) ittifakla kabul edilen görüşe göre, mahkeme kesin mühlet kararını re'sen vermelidir. Bu görüşün dayanak noktası, konkordato prosedüründe düzenlenen tek talebin geçici mühlet verilmesine ilişkin talep olduğu ve mahkemenin borçluya geçici mühlet vermesiyle kesin mühlet hakkında karar verme yükümlülüğünün doğduğudur. Kesin mühlete ilişkin kararın geçici mühlet içinde verilememesi halinde, hangi sonuçların doğacağı hakkında Kanun'da bir düzenleme yapılmamış, bu durum doktrinde görüş ayrılıklarına neden olmuştur. Savunulan bir görüşe göre, (Öztek vd., 2018:164) kesin mühlet kararının geçici mühlet içinde

⁴ Konkordato komiserinin görevleri İcra ve İflas Kanunu'nun 290'ıncı maddesinde şu şekilde sıralanmıştır:

- a) Dosyayı teslim alan komiser kesin mühlet içinde, konkordatonun tasdikine yönelik işlemleri tamamlayarak dosyayı raporuyla birlikte mahkemeye iade eder.
- b) Konkordato projesinin tamamlanmasına katkıda bulunmak.
- c) Borçlunun faaliyetlerine nezaret etmek.
- d) Bu kanunda verilen görevleri yapmak.
- e) Mahkemenin istediği konularda ve uygun göreceği sürelerde ara raporlar sunmak.
- f) Alacaklılar kurulunu konkordatonun seyri hakkında düzenli aralıklarla bilgilendirmek.
- g) Talepte bulunan diğer alacaklılara konkordatonun seyri ve borçlunun güncel mali durumu hakkında bilgi vermek.
- h) Mahkeme tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek

⁵ Alacaklılar kuruluna ilişkin düzenleme İcra ve İflas Kanunu'nun 290'ıncı maddesinde yapılmıştır. Alacaklılar kurulu, komiserin faaliyetlerine nezaret eder; komisere tavsiyelerde bulunabilir ve kanunun öngördüğü hâllerde mahkemeye görüş bildirir. Alacaklılar kurulu komiserin faaliyetlerini yeterli bulmazsa, mahkemeden komiserin değiştirilmesini gerekçeli bir raporla isteyebilir. Mahkeme bu talep hakkında borçluyu ve komiseri dinledikten sonra kesin olarak karar verir

verileceğine ilişkin düzenleme, mahkemelere yönelik bir düzenleme hükmüdür. Belirlenen süreden sonra kesin mühlet verilmesi, kesin mühlet kararını etkilemez. Savunulan diğer görüşe göre, (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:46) mahkemeden kaynaklanan istisnai hallerde, kesin mühlet hakkında karar verilinceye kadar mühletin etkilerinin devam etmesine karar verilmelidir. Verilen bu ek süre, kesin mühlet kararı verilince, kesin mühlet süresinden düşürülmelidir. Kanaatimizce de, mahkemeden kaynaklanan sebeplerle mahkemenin geçici mühlet içinde kesin mühlet hakkında karar verememesinin sonuçları borçluya yükletilmemelidir. Mahkeme ihtiyati tedbir kararı vererek, geçici mühletin sonuçlarının devamına karar verebilmelidir. Ancak alacaklılar bakımından bir belirsizliğin olmaması için, karar verebileceği süreyi kararında belirtmelidir.

289'uncu maddede “*Kesin mühlet hakkında bir karar verilebilmesi için, mahkeme borçluyu ve varsa konkordato talep eden alacaklıyı duruşmaya davet eder. Geçici komiser, duruşmadan önce yazılı raporunu sunar ve mahkemece gerekli görülürse, beyanı alınmak üzere duruşmada hazır bulunur*” düzenlemesi yapılmıştır. Geçici konkordato komiseri, raporunu geçici mühlet içinde mahkemeye sunmak zorundadır. Mahkemenin karar verme süresi kısıtlı olduğundan, konkordato komiserinin raporunu esas alarak bir karar vermeli, bilirkişi incelemesi yaptırmamalıdır (Atalı, 2018:90). Kesin mühlet kararı verecek olan asliye ticaret mahkemesi, geçici mühlet kararı verilmesinde olduğu gibi bir şekli inceleme yapmayacaktır (Sarısozen, 2019:137). Asliye ticaret mahkemesi, mahkemeye ibraz edilmesi zorunlu olan belgelerle ve konkordato komiserinin raporuyla bağlı değildir (Öztek vd., 2018:166). Mahkeme, esasa ilişkin inceleme yapacak ve kesin mühlet hakkında ayrıntılı bir inceleme sonucunda karar verecektir. Konkordato komiserinin, duruşmada bulunması şart değildir. Mahkemenin gerekli görmesi halinde konkordato komiseri de duruşmada hazır bulunacaktır. Borçlunun ve varsa konkordato talep eden alacaklının duruşmaya davet edilmesi zorunludur. Bu husus borçlunun ve varsa konkordato talep eden alacaklısının hukuki dinlenilme hakkının sağlanmasına hizmet etmektedir. Konkordato talep eden alacaklı dışındaki alacaklıların duruşmaya davet edilmesinin zorunlu olduğu Kanun'da düzenlenmemiştir. Ancak konkordato mühleti verilmesi kararının çekişmesiz yargı işi olması ve çekişmesiz yargı işlerinde re'sen araştırma ilkesi geçerli olması karşısında, mahkemenin diğer alacaklıları duruşmaya davet edip dinlemesinde bir engel bulunmamaktadır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:45).

Kesin mühlet kararı verilmesinin şartı, konkordatonun başarı ihtimalinin bulunmasıdır. Geçici konkordato komiseri, konkordatonun başarıya ulaşmasının mümkün olup olmadığının

yakından incelenmesi amacıyla atanır. Konkordato komiserinin raporu borçlu hakkında kesin mühlet kararı verilebilmesi için önemlidir. Uygulamada konkordato komiserinin raporuyla desteklemediği konkordato projesi için, kesin mühlet kararı verildiğine rastlanılmamaktadır. Ancak mahkeme tamamıyla konkordato komiserinin raporu ile bağlı değildir. Konkordatonun başarıya ulaşması ihtimalinin bulunmasından ne anlaşılması gerektiği İcra ve İflas Kanunu'nun 287'nci maddesinin gerekçesinde açıklanmıştır. Buna göre, konkordatonun başarıya ulaşması ihtimaliyle kastedilen, konkordato talep edenin mali durumunun düzelmesinin mümkün olup olmadığı veya konkordato teklifinin tasdiki şartlarının yerine gelip gelmeyeceğidir. Asliye ticaret mahkemesi konkordatonun başarıya ulaşması ihtimalinin mevcut olması halinde borçlu hakkında kesin mühlet verilmesine karar verir. Bu kararlar birlikte mahkeme, yeni bir görevlendirme yapılmasını gerektiren bir durum olmadığı takdirde geçici komiser veya komiserlerin görevine devam etmesine karar verir ve dosyayı komisere tevdi eder.

Kesin mühlet süresi 289'uncu maddenin 3'üncü fıkrasında bir yıl olarak düzenlenmiştir. Doktrinde bir görüş, (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:54) bir yıllık sürenin azami süre olduğu, mahkemenin her koşulda bir yıllık süreyi vermesinin gerekmediğini savunmaktadır. Katıldığımız diğer görüşe göre, (Sarısözen, 2019:140). mahkemenin her halükarda bir yıllık süreyi doğrudan vermesi gerekmektedir. Borçlu zaman baskısı altında olmadan kesin mühlet içinde konkordatonun tasdik edilmesi için alacaklılarıyla konkordato projesini müzakere edebilmelidir (Atalı, 2018:91).

Bir yıllık kesin mühlet süresi, kesin mühlet kararının etkilerini derhal doğuran bir karar olması sebebiyle, kararın verildiği andan itibaren işlemeye başlayacaktır. Doktrindeki bir görüş bir yıllık sürenin, (Eroğlu, 2019:75) geçici mühlet süresinin dolmasından sonra başlayacağını savunmaktadır. Biz bu görüşe katılmamaktayız. Geçici mühlet süresinin tamamının her halükarda borçlu tarafından kullanılması gerekmemektedir.

3. Konkordato Mühletinin Uzatılması

3.1. Geçici Mühletin Uzatılması

İcra ve İflas Kanunu'nun 287'nci maddesinin 4'üncü fıkrasına göre, geçici mühlet süresi üç aydır. Mahkeme bu üç aylık süre dolmadan borçlunun veya geçici komiserin yapacağı talep üzerine, geçici mühleti en fazla iki ay daha uzatabilir. Uzatmayı borçlu talep etmişse geçici komiserin de uzatma talebi hakkında görüşü alınır. Geçici mühlet toplam süresi beş ayı geçemez. Konkordato mühletinin uzatılması için, konkordato komiserinin veya

borçlunun konkordato mühletinin uzatılmasını talep etmesi gerekmektedir. Mahkemenin re'sen harekete geçip, konkordato mühletinin uzatılmasına karar vermesi mümkün değildir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:28; Özekes, 2018:77; Eroğlu, 2019:73). Geçici mühletin uzatılmasına ilişkin talebin alacaklılar tarafından yapılabilmesine cevaz verilmemiştir. Konkordato başvurusunu bir alacaklı yapmış olsa dahi, bu alacaklının mühletin uzatılmasını talep edebilmesi mümkün değildir (Öztek vd., 2018:155; Sarısözen, 2019:131). Kanun'da mühlet kararının uzatılması talebinin yapılabilmesine zaman sınırı getirilmiştir. Talep, geçici mühlet içinde yapılmalıdır. Geçici mühletin uzatılması talebi, geçici mühlet içinde yapılmamışsa, mahkeme bu talebi dikkate alamaz (Özekes, 2018:77).

Mahkemenin hangi koşulların varlığı halinde geçici mühletin uzatılmasına karar vereceğine ilişkin İcra ve İflas Kanunu'nda bir açıklık bulunmamaktadır. Buna karşılık, kesin mühletin uzatılması için güçlük arz eden özel durumların varlığı aranmıştır. Kesin mühlete ilişkin hükmün, geçici mühletin uzatılması taleplerine, niteliğine uygun düştüğü ölçüde kıyasen uygulanması gerektiği düşünülebilir. Bu halde, uzatma talebinin bir zorunluluktan ileri gelmesi gerekmektedir. Borçluyu veya konkordato komiserini zorlayıcı bir sebep bulunmazsa, uzatma talebi reddedilmelidir. Tereddütlerin ortaya çıkmaması için, geçici mühletin hangi hallerde uzatılabileceğinin Kanun'da açıkça düzenlenmesi yerinde olur.

Geçici mühletin uzatılması talebi konkordato komiseri tarafından yapılmışsa, komiserin sürenin uzatılmasına neden ihtiyaç duyulduğunu ve uzatma kararı verilmesinin konkordatonun başarıya ulaşması ihtimali için gerekli olduğunu gerekçelendirmesi gerekmektedir. Konkordatonun uzatılması talebi borçlu tarafından yapılmış ise konkordato komiserinin de görüşü alınacaktır. Bu düzenlemenin sebebi, borçlunun gereksiz uzatma taleplerinin önüne geçilmesi ve alacaklıların haklarının daha uzun bir süre kısıtlanmasının engellenmesidir. Mahkeme uzatma talebi hakkında karar verirken borçlunun ve alacaklılarının menfaatlerini dikkate almalıdır. Geçici mühlet boyunca borçlunun mali durumunu iyileştirmek için hiçbir çaba sarf etmediği bir konkordato projesini, komiserin desteklemesi düşünülemeyeceği gibi mahkemenin de böyle bir durumda mühletin uzatılmasına karar vermesi düşünülemez. Borçlunun konkordato mühletinin kendisine sağladığı imtiyazlardan daha uzun bir süre yararlanmak istemesi mümkündür. Ancak mühlet içinde pasif durumda bulunan alacaklıların hakları korunmalı ve dayanaksız uzatma talepleri reddedilmelidir. Doktrinde savunulan bir görüşe göre, (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:28) geçici mühletin uzatılması, borçlunun geçici mühlet içinde bazı hedeflere ulaşılması şartına bağlanmalıdır. Borçlu, projede belirtilen tedbirleri almaya sevk edilir ve mühletin uzatılmasının bir müktesep

hak olduğu düşüncesinden uzaklaştırılır. Ancak Mühletin uzatılması mahkemenin takdirindedir. Konkordatonun başarıya ulaşması ihtimali görülüyorsa uzatma talebi reddedilebilecektir (Öztek vd., 2018:155).

Mahkemenin uzatma kararı vermesi halinde iki aylık sürenin ne zaman başlayacağı hususunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Sürenin kararın verildiği tarihte başlaması gerekir (Özkes, 2018:77). Geçici mühlet kararı gibi, geçici mühletin uzatılması kararı da etkilerini derhal doğuran bir karardır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:30). Doktrinde bir görüş, iki aylık uzatma süresinin, üç aylık geçici mühletin bitimi tarihinden itibaren başlaması gerektiğini ileri sürmektedir (Aydemir, 2019:38). Bu görüşün dayanak noktası, yargının işleyişinden doğan gecikmenin talep sahibine yükletilmesinin hakkaniyete uygun düşen bir durum olmadığıdır. Ancak sürenin ne zaman başlayacağı ayrı, uzatmanın mahkemeden kaynaklanan nedenlerle verilememesi ayrı konulardır. Talebin geçici mühlet içinde yapılması halinde mahkemenin geçici mühlet içinde karar verememesi başka bir sonucun doğmasına neden olur. Geçici mühletin uzatılmasına karar verilememesi halinde üç aylık sürenin bitmesiyle konkordato mühletinin sonuçları ortadan kalkmaktadır. Bu durum ise, belirli bir aşamaya getirilmiş konkordato projesinin akamete uğramasına neden olabilecektir. Mahkemeden kaynaklanan sebeplerle geçici mühletin uzatılmaması durumunda, karar verilinceye kadar geçici mühletin etkilerinin tedbir yoluyla devamına hükmedilmesi gerekmektedir (Özkes, 2018:78).

Burada akla Kanun'da düzenlenen beş aylık sürenin doğrudan borçluya verilmesinin mümkün olup olmadığı da gelebilir. Kanun'da konkordato talebi üzerine verilecek süre ve uzatma talep edilmesi halinde verilecek süre ayrı ayrı düzenlenmiştir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:28). Kanun koyucunun iradesi, borçluya üç aylık geçici mühlet verilmesi, ancak gerekliliğin bulunması halinde geçici mühletin iki ay uzatılması olduğu açıktır. Dolayısıyla beş aylık azami süre borçluya doğrudan verilemez.

Doktrinde (Öztek vd., 2018:155) bir görüş geçici mühletin en fazla beş ay olarak öngörülmüş olduğundan dolayı, süreyi aşmamak kaydıyla birden fazla uzatma talep edilebileceğini ifade etmektedir. Bizim de katıldığımız görüşe göre (Eroğlu, 2018:73) ise komiserlerin tekrar rapor hazırlamaları ve mahkemenin tekrar inceleme yapması zaman alacağından, uzatma talebinin ancak bir kez yapılabileceğini kabulü gerekmektedir.

3.2. Kesin Mühletin Uzatılması

289'uncu maddenin 5'inci fıkrasına göre, günlük arz eden özel durumlarda kesin mühlet, komiserin bu durumu açıklayan gerekçeli raporu ve talebi üzerine mahkemece altı aya kadar uzatılabilir. Borçlu da uzatma talebinde bulunabilir; bu takdirde komiserin de görüşü alınır. Geçici mühletin uzatılmasında olduğu gibi, kesin mühletin uzatılması için de talep aranmaktadır. Kesin mühlet kararını mahkeme re'sen verebilirken, kesin mühletin uzatılması kararını re'sen verememektedir. Kesin mühletin uzatılması talebi konkordato komiseri veya borçlu tarafından yapılabilir. Alacaklıların konkordato mühletinin uzatılmasını talep etme hakkı bulunmamaktadır. Alacaklıların konkordato mühletinin uzatılmasını istemeleri halinde, konkordato komiserine bu taleplerini bildirebilirler (Tanrıver, 1990:410; Gürdoğan, 1966:17-171). Geçici mühlet kararı verilmesinden farklı olarak kesin mühletin uzatılmasına karar verilebilmesi için, varsa alacaklılar kurulunun da görüşü alınacaktır. Geçici mühletin uzatılması halinde karara etki edemeyen alacaklılar, kesin mühletin uzatılması kararına alacaklılar kurulu vasıtasıyla etki edebileceklerdir. Alacaklılar kurulunun oluşturulması kural olarak ihtiyaridir. Doktrinde (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:30) alacaklılar kurulunun oluşturulmadığı konkordato süreçlerinde, mahkemenin alacaklıların görüşünün alınmasını gerekli gördüğü hallerde, uzatmadan etkilenecek bir veya birkaç alacaklıyı dinleyebilmesi gerektiği belirtilmektedir.

Kesin mühletin uzatılması talebi borçlu tarafından yapılacaksa, borçlu gerekçeli bir dilekçe ile mahkemeye başvurmalıdır. Uzatma talebi komiser tarafından yapılacaksa, komiserin mahkemeye gerekçeli bir rapor sunması gerekmektedir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:60; Öztekin vd., 2018:173).

İcra ve İflas Kanunu'nda düzenlenen uzatma süresi azami süre olup, kesin mühlet en fazla altı ay uzatılabilecektir. Mahkemenin konkordato mühletini azami uzatım süresi olan altı ay uzatma zorunluluğu bulunmamaktadır (Tanrıver, 1990:412-413). Mahkemeye verilen dilekçede mühletin ne kadar uzatılmasının istendiği belirtilmelidir. Azami süre talep edilmiş olsa dahi, mahkeme altı aydan daha kısa bir süre için, kesin mühletin uzatılmasına karar verebilir (Tanrıver, 1990:412-413). Konkordatonun bulunduğu aşamayı ve daha yapılması gereken işleri göz önüne alarak, mühletin altı aydan daha kısa bir süre için, örneğin, yalnızca bir aylık dönem için uzatılmasına karar verebilir.

Kesin mühlet, günlük arz eden özel durumların mevcut olması halinde uzatılabilir. Günlük arz eden özel durumlara örnek olarak, yabancılık unsuru içeren hukuki ilişkilerin

dikkate alınması gereği, kapsamlı sözleşmelerin varlığı gösterilebilir (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:62; Öztekin vd., 2018:174; Eroğlu, 2019:78). Konkordato komiseri, konkordato mühletinin uzatılmasına ilişkin talebinde, konkordato mühletinin uzatılmasını haklı kılan sebepleri, verilmiş olan konkordato mühleti içerisinde neler yapıldığını, geriye kalan işlemlerin durumlarının ne olduğunu ve şimdiye kadar tamamlanamamalarının sebeplerini, bu işlemlerin yapılıp bitirilebilmesi için ne kadarlık bir sreye ihtiyaı bulunduğunu açıkça belirtmelidir (Tanrıver, 1990:412-413).

Kesin mühletinin uzatılması talebi, kesin mühletinin sonra ermesinden önce yapılması gerekmektedir. Kesin mühletinin sona ermesinden önce uzatma talebinde bulunulmaması halinde, kesin mühlet kendiliğinden kalkacaktır (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:60). Kesin mühletinin bitmesinden sonra yapılan kesin mühletinin uzatılması talebi mahkeme tarafından dikkate alınamayacaktır (Öztekin vd., 2018:174). Doktrinde bir görüşe göre, (Pekcanitez ve Erdönmez, 2018:61-62) komiserin raporunu süresi içinde sunması ancak raporun mahkemeyi tatmin etmemesi veya mahkemenin komiserden ek rapor alma ihtiyaı duyması gibi istisnai haller, mahkemenin inceleme ve değerlendirmesini kesin mühlet içinde bitirememesine neden olabilir. Bu hallerde mahkeme borçlunun talebi üzerine malvarlığının korunması için gerekli tedbirleri alabilir ve kesin mühletinin sonuçlarının devam etmesine karar verebilir. Diğer bir görüşe göre ise, (Atalı, 2018:92) mahkemenin kesin mühlet içinde bir karar verememesi halinde, mühletinin etkileri ortadan kalkar. Ancak mahkemenin daha sonra kesin mühletinin uzatılmasına karar vermesi mümkündür ve bu durumda mühletinin etkileri kaldığı yerden devam eder. Bu ara dönemde bir boşluğun bulunmaması için, kararın zamanında verilemeyeceğinin anlaşılması üzerine mahkeme geçici hukuki himaye tedbiri olarak mühletinin etkilerinin devamına karar vermelidir. Doktrinde savunulan diğer görüş ise, (Sarısözen, 2019:141) mahkemenin kararını bir yıllık kesin mühlet içinde vermesi gerekmekte olup, mahkemenin bir ara çözüm bulması söz konusu olmadığını savunmaktadır. Mahkemenin karar veremeyeceği istisnai bir durumun mevcut olması halinde, mahkeme uzatma kararı verip bu süre içinde incelemesini yapmalıdır. İnceleme sırasında kesin mühletinin uzatılması talebinin yerinde olmadığına kanaat getirilmesi halinde, uzatma kararını kaldırması gerekmektedir. Kanaatimizce de, mahkemenin inceleme ve değerlendirmesini kesin mühlet içinde bitirememesine neden olabilen istisnai hallerde, mahkeme borçlunun talebi üzerine malvarlığının korunması için gerekli tedbirleri alabilir ve kesin mühletinin sonuçlarının devam etmesine karar verebilir. Aksinin kabul, kesin mühletinin etkilerinin kalkmasına ve konkordatonun başarıya ulaşma ihtimalini imkansızlaştırılmasına neden olacaktır.

289'uncu maddenin 5'inci fıkrasına göre, güçlük arz eden özel durumlarda kesin mühletin, mahkemece altı aya kadar uzatılabileceği öngörülmüş, İcra ve İflas Kanunu'nda bir defaya mahsus ifadesine yer verilmemiştir. Doktrinde, en fazla altı aya kadar ifadesinden, ikinci veya üçüncü altı aylık uzatmanın talep edilemeyeceğinin anlaşılması gerektiği ifade edilmektedir (Sarısozen, 2019:142).

3.3. Mühlet Kararının Uzatılması Kararına Karşı Kanun Yolu

287'nci maddenin son fıkrası uyarınca, geçici mühletin uzatılması kararına karşı kanun yoluna başvurulamaz. İcra ve İflas Kanunu'nda geçici mühletin uzatılması kararına karşı kanun yoluna başvurulamayacağını kabul edilmiş, ancak kesin mühletin uzatılması kararına karşı kanun yoluna başvurulup başvurulamayacağı hakkında bir düzenleme yapılmamıştır. Bu durumda sorunun genel hükümlere göre çözümlenmesi gerekmektedir. Kanun yoluna başvurabilmek asıl, kanun yolunun kapalı olması ise istisnaidir. Kanun'da açıkça kanun yolunun kapalı olduğu düzenlenmemişse, kanun yoluna başvurulabilmelidir. Kesin mühletin uzatılması talebine karşı kanun yoluna başvurulamayacağı Kanun'da açıkça yasaklanmadığına göre, kesin mühletin uzatılması talebine karşı kanun yoluna başvurulabilir. Geçici mühletin uzatılması kararına karşı kanun yolunun kapalı olduğunun açıkça düzenlenmesi; ancak kesin mühletin uzatılması kararına karşı Kanun'un suskun kalması, kanun koyucunun amacının kesin mühletin uzatılması kararına karşı kanun yolunu açık bırakmak olduğu sonucuna varılabilir.

4.Sonuç

Konkordato talep edildiğinde şekli bir inceleme yaparak geçici mühlet verilmektedir. Geçici mühlet içinde konkordatonun başarıya ulaşma ihtimalinin bulunması halinde mahkeme tarafından re'sen kesin mühlet verilmektedir. Konkordato mühleti, alacaklıların haklarına sınırlamalar getirmekte, başka bir ifadeyle alacaklılar mühlet içinde birtakım haklarını kullanamamaktadır. Mahkemeler alacaklıların ve borçlunun menfaatlerini birlikte gözeterek mühletin uzatılması hakkında karar vermelidir.

Konkordato mühletleri ve mühletlerin uzatılma süreleri Kanun'da açıkça belirtilmiştir. Mahkemeler Kanun'da belirtilen sürelere riayet etmelidirler. Mühlet kararlarının uzatılması sıkı şekil şartlarına tabi kılınmıştır. Geçici mühletin uzatılması talebi, geçici mühlet içinde yapılmalı ve mahkemeler bu süre içinde bir karar vermelidir. Kesin mühletin uzatılması talepleri, kesin mühlet içinde yapılmalı ve mahkemeler yine bu süre içinde bir karar vermelidir.

Konkordato mühletinin uzatılması talepleri afaki olmamalı, bir zorunluluktan kaynaklanmış olmalıdır. Konkordato komiserinin sebepsiz yere mühletin uzatılmasını talep etmemesi ihtimaline karşı, borçluya da mühletin uzatılmasını talep hakkı tanınmıştır. Alacaklıların konkordato mühletinin uzatılmasını talep etme hakkı bulunmamakla birlikte, kesin mühlet aşamasında alacaklılar kurulunun kurulmuş olması halinde, kesin mühletin uzatılması hakkında karar verilirken alacaklılar kurulunun da görüşü alınmaktadır. Konkordato komiserinin mühletin uzatılması prosedüründe önemli bir fonksiyonu bulunmaktadır. Mühletin uzatılması talebi konkordato komiseri tarafından yapılabileceği gibi, konkordato komiseri tarafından yapılmayan mühletin uzatılması taleplerinde dahi konkordato komiserinin görüşü alınmaktadır.

Gerek geçici mühletin uzatılması kararındaki iki aylık süre, gerekse kesin mühletin uzatılması kararındaki altı aylık süre, uzatma kararının verildiği tarihten itibaren işlemeye başlayacaktır. Sürelerin işlemeye başlaması için mühletlerin bitmesi beklenmez. Zira mühlet süreleri borçlu tarafından tamamının kullanılması gereken bir hak değildir.

Kaynakça

AKİL, Cenk (2019), Konkordato Mühletinin Alacaklılar Bakımından Sonuçları, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y.2019, S.141.

ALTAY, Sümer ve ESKİKOCAK, Ali (2018), 7101 sayılı Kanun'la Yapılan Düzenlemelerin Işığında Konkordato ve Yeniden Yapılanma Hukuku (4. Baskı), Vedat Kitapçılık, İstanbul.

ARSLAN, Ramazan; YILMAZ, Ejder; AYVAZ TAŞPINAR, Sema; HANAĞASI, Emel (2018), İcra ve İflas Hukuku (4. Baskı), Yetkin Yayınları, Ankara.

ATALI, Murat ve ERMENEK, İbrahim (2018), İcra ve İflas Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara:

ATALI, Murat (2018), Konkordatoda Kesin Mühlet ve Sonuçları. ÖZEKES, Muhammet (Ed.), 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler içinde (s.80-103), Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul.

AYDEMİR, Efrail (2019), Konkordato ve Yeniden Yapılandırma (2. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara.

COŞKUN, Mahmut (2018), Konkordato Ve İflas, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

EROĞLU, Orhan (2019), Uygulamada Konkordato (2. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara.

GÜRDOĞAN, Burhan (1966), İflas Hukuku Dersleri, Ajans Türk Matbaası, Ankara.

İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. (2018), T.C. Resmi Gazete (30361, 15 Mart 2018).

KALE, Serdar (2017), Sorularla Konkordato (İflas Dışı Ve İflas İçi Adi Konkordato), Oniki Levha Yayınları, İstanbul.

KURU, Baki (2013), İcra ve İflas Hukuku El Kitabı (2. Baskı), Adalet Yayınevi, Ankara.

MUŞUL, Timuçin (2017), İcra ve İflas Hukuku Esasları (6. Baskı), Yetkin Yayınları, Ankara.

ÖZEKES, Muhammet (2018), Konkordatoya Başvuru ve Geçici Mühlet Kararı. ÖZEKES, Muhammet (Ed.), 7101 Sayılı Kanunla Konkordato ve Elektronik Tebligat Konularında Getirilen Yenilikler içinde (s.53-73), Oniki Levha Yayıncılık, İstanbul.

ÖZTEK, Selçuk; BUDAK, Ali Cem; TUNÇ YÜCEL, Müjgan; KALE, Serdar; YEŞİLOVA, Bilgehan (2018), Yeni Konkordato Hukuku, Adalet Yayınevi, Ankara.

PEKCANITEZ, Hakan; ALTAY, Oğuz; ÖZKAN SUNGURTEKİN, Meral; ÖZEKES, Muhammet (2018), İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı (5. Baskı), Vedat Kitapçılık, İstanbul.

PEKCANITEZ, Hakan ve ERDÖNMEZ, Güray (2018), 7101 sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato (1. Baskı), Vedat Kitapçılık, İstanbul.

POSTACIOĞLU, İlhan (1965), Konkordato, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları, İstanbul.

SARISÖZEN, Serhat (2019), İcra- İflas ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler (3. Baskı). Yetkin Yayınevi, Ankara.

TANRIVER, Süha ve DEYNEKLİ, Adnan (1996), Konkordatonun Tasdiki, Yetkin Yayınları, Ankara.

TANRIVER, Süha (1990), Konkordato Mühletinin Uzatılması, Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Y.1990, S.3.

TANRIVER, Süha (1993), Konkordato Komiseri, Yetkin Basım Yayım ve Dağıtım, Ankara.

ULUKAPI, Ömer (1998), Konkordatonun Feshi, Mimoza Yayınları, Konya,

UMAR, Bilge (1973), İcra Ve İflas Hukukunun Tarihi Gelişimi ve Genel Teorisi, İzmir.

UYAR, Talih (2018), Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri (1. Baskı), Beta Yayınevi, Ankara.

YILDIRIM, Mehmet ve YILDIRIM DEREN, Nevhis (2016), İcra ve İflas Hukuku (7. Baskı), Beta Yayınevi, İstanbul.

YILMAZ, Ejder (2016), İcra ve İflas kanunu Şerhi, Yetkin Yayınları, Ankara.